

خلاصه مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دوره یازدهم - سال سوم

جلسه علنی دویست و هفتاد و هشتم (۲۷۸) - روز یکشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۶

۱) نطق پیش از دستور رییس مجلس شورای اسلامی

۲) ادامه رسیدگی به گزارش شور دوم کمیسیون اقتصادی در مورد طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی (در بررسی طرح مذکور مواد (۱۵) با الحاقیه‌ای در تبصره «۳» آن، (۱۶)، (۱۷) و اصلاحیه‌ای در متن آن، (۱۸) و (۱۹) به تصویب نمایندگان رسید)

۳) اعلام ختم جلسه: جلسه آینده ساعت ۷:۴۵ صبح روز دوشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۷

۱) نطق پیش از دستور رییس مجلس شورای اسلامی

دکتر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی در نطق پیش از دستور خود، گفت: در آستانه چهل و چهارمین سالروز پیروزی باشکوه انقلاب اسلامی، فرا رسیدن دهه مبارک فجر را به ملت سرافراز ایران اسلامی تبریک و تهنیت می گویم و به روح پرفتوح امام راحل (ره) که رهبر و مرشد حرکت تاریخی ملت ایران در راه کسب استقلال، آزادی و برپایی جمهوری اسلامی بودند درود می فرستم.

ایشان ادامه داد: ان شاء الله امروز به همراه نمایندگان محترم برای تجدید میثاق به مرقد مطهر حضرت امام مشرف می شویم و نکاتی را در آنجا ذکر خواهیم کرد.

دکتر قالیباف میلاد بابرکت امیرالمومنین علی (ع) و روز پدر را به همه شیعیان اهل بیت و پدران ایران عزیزمان تبریک گفت و افزود: امیدوارم همه ما از پیروان راستین این صراط مستقیم باشیم.

رئیس قوه مقننه کشورمان یادآور شد: این روزها مردم عزیزمان در شهرستان خوی در سرمای شدید دچار خسارت های ناشی از زلزله شده اند، مدیران اجرایی در حال تلاش برای حل مسائل آن ها هستند که امیدوارم این تلاش ها سرعت بیشتری گرفته و از کمیسیون عمران می خواهیم بر روند خدمات رسانی به مردم نظارت جدی داشته باشد.

ایشان با تشریح گزارش حضور هیات پارلمانی جمهوری اسلامی ایران در هفدهمین کنفرانس اتحادیه پارلمانی کشورهای عضو سازمان همکاری های اسلامی، گفت: اتحادیه بین المجالس اسلامی به جهت نقش تاسیسی جمهوری اسلامی در همگرایی کشورهای مسلمان همواره یکی از اولویت های فعالیت خارجی مجلس شورای اسلامی بوده است.

قالیباف ادامه داد: در اجلاس الجزایر، ۱۸ رئیس مجلس و ۴۰ هیات از مجالس کشورهای اسلامی حضور داشتند که در این حضور ۲ روزه فرصت ملاقات تفسیری دوجانبه با ۷ هیات موثر حاضر در اجلاس فراهم شد و در این اجلاس ابتکار همکاری کشورهای اسلامی برای پیشبرد صلح و پیشرفت را ارائه کردم که مورد استقبال قرار گرفت، همچنین به طور یکصدا اقدامات اخیر رژیم صهیونیستی در کرانه باختری را محکوم کردیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی یادآور شد: اتفاق مهم دیگر در این اجلاس وحدت کشورهای اسلامی در برابر اقدامات کشورهای اروپایی علیه کشورهای اسلامی بود به گونه ای که اهانت به مقدسات اسلامی از جمله قرآن کریم و حتی رهبران

اسلامی در کشورهای اروپایی در قطعنامه های صادر شده محکوم شد و مجالس کشورهای اسلامی با قاطعیت، مداخله پارلمان اروپا در مسائل داخلی کشورهای مسلمان از جمله مسائل کشورمان را رد کردند، امیدواریم کشورهای اسلامی با وحدت و همدلی با توجه به ظرفیت های بزرگ و متنوع خود بیش از گذشته در جهت ایجاد قدرتی جدید در نظم جدید جهانی حرکت کنند.

۲) ادامه رسیدگی به گزارش شور دوم کمیسیون اقتصادی در مورد طرح مالیات بر سوداگری و سفته بازی (در بررسی طرح مذکور مواد (۱۵) با الحاقیه ای در تبصره «۳» آن، (۱۶)، (۱۷) و اصلاحیه ای در متن آن، (۱۸) و (۱۹) به تصویب نمایندگان رسید)

ماده ۱۵- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۷) به این قانون الحاق می شود:

«**ماده ۷-** در هر سال مجموع عایدی سرمایه دارایی های موضوع ماده (۴) این قانون که به «اشخاص غیرتجاری» تعلق دارند، با نرخ ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات می باشد .

تبصره ۱- در خصوص حکم این ماده چنانچه دوره تملک کمتر از یک سال باشد، عایدی مذکور با نرخ ده واحد درصد (۱۰٪) بیشتر از بالاترین نرخ ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات میشود.

تبصره ۲- در صورتی که دوره تملک دارایی های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون بیشتر از سه سال و کمتر از شش سال باشد، پنجاه درصد (۵۰٪) از «عایدی ناشی از تورم» از عایدی سرمایه مشمول مالیات کسر می شود. همچنین در صورتی که دوره تملک دارایی های فوق شش سال یا بیشتر از شش سال باشد، صد درصد (۱۰۰٪) از «عایدی ناشی از تورم» از عایدی سرمایه مشمول مالیات کسر می شود. در انتقال داراییهای موضوع بند (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون با دوره تملک شش سال یا بیشتر از شش سال، «مالیات بر عایدی سرمایه» یا حسب مورد «مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۵۹) این قانون» و «مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۳۰) این قانون مالیات بر ارزش افزوده» هر یک بیشتر باشد، مطالبه و اخذ می شود.

تبصره ۷- اجرای مفاد این فصل مانع از اجرای سایر قوانین از قبیل قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن نمی‌باشد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده و تبصره‌های آن حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۱۶- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۸) به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«**ماده ۸-** در خصوص مالیات موضوع این فصل:

موعد پرداخت مالیات در خصوص دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون، اعم از انتقال از طریق اسناد عادی یا انتقال به صورت رسمی، مطابق موعد ذکر شده در تبصره (۱) ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است.

تبصره ۱- از سه سال پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری، سازمان موظف است امکان استعلام برخط میزان مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون را با لحاظ معافیت‌های موضوع ماده (۵) این قانون، حسب مورد برای دفاتر ثبت اسناد رسمی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران فراهم نماید. همچنین کلیه اشخاص غیرتجاری مکلف‌اند پس از موعد فوق، همزمان با انتقال دارایی‌های مذکور حسب مورد از طریق دفاتر ثبت اسناد رسمی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع این تبصره را با نرخ ماده (۱۳۱) این قانون، به صورت مالیات علی الحساب پرداخت نمایند. در صورت عدم پرداخت مالیات موضوع این تبصره، اشخاص فوق مجاز به انجام انتقال دارایی‌های مذکور نیستند.

تبصره ۲- از سه سال پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و نیروی انتظامی مکلف‌اند با همکاری سازمان، حساب یا حسابهای بانکی امانی را به منظور فراهم کردن امکان پرداخت ثمن معامله و نیز وصول وجوه مرتبط با معامله از قبیل عوارض و مالیات متعلق از مبلغ واریزی به حساب مذکور به صورت سامانه‌ای و حسب مورد همزمان با ثبت سند یا تعویض پلاک ایجاد نماید. استفاده از این حساب‌ها به منظور انجام معامله برای متعاملین الزامی نیست و منوط به درخواست متعاملین است.

عایدی ناشی از تورم عبارت است از مزاد «قیمت خرید تعدیل شده» از «قیمت خرید» و «قیمت خرید تعدیل شده» نیز عبارت است از «قیمت خرید» بعلاوه حاصلضرب «قیمت خرید» در درصد تغییرات «شاخص قیمت مصرف کننده» بر اساس اعلام مرکز آمار ایران در ابتدای «سال چهارم دوره تملک» و ابتدای «سال پایانی دوره تملک».

تبصره ۳- در انتقال ماترک به صورت ارث و انتقال بلاعوض دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون به پدر یا مادر یا همسر یا اجداد یا فرزندان یا اعضای خانوار، مبنای محاسبه «دوره تملک» و همچنین «قیمت خرید» دارایی‌های مذکور در انتقال بعدی «تاریخ تملک» و «قیمت خرید» اولیه دارایی است.

تاریخ تملک اموال و ماترک متوفیانی که گواهی مالیات بر ارث آنها صادر شده است، در صورت عدم انتقال به نام ورثه، طبق تقسیم نامه فیما بین، تاریخ صدور گواهی مالیات بر ارث خواهد بود. (پیشنهاد الحاقی صباغیان نماینده بافق/ دولت : موافق؛ کمیسیون : موافق)

تبصره ۴- در خصوص محاسبه عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴) این قانون، به ترتیب معادل گرمی طلای ۱۸ عیار و معادل یورویی فروش دارایی‌های مذکور بر اساس ارزش روز دارایی ملاک عمل قرار می‌گیرد. مبنای محاسبه قیمت خرید دارایی‌های فوق بر اساس روش میانگین موزون است.

تبصره ۵- مجموع زیان سرمایه هر شخص غیرتجاری حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) موضوع ماده (۴) این قانون با دوره تملک بیش از یک سال و مشمول مالیات بر عایدی سرمایه، از مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون در سال یا سال‌های بعد برای شخص مذکور قابل استهلاک است.

تبصره ۶- در خصوص اشخاص غیرتجاری بالای ۱۸ سال، در هر سال به میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون کسر می‌شود.

الف- دارایی متعلق به اشخاص حقیقی بوده و مالک یا صاحب حق بر اساس اطلاعات سامانه‌ای سازمان، به عنوان صاحبان مشاغل در نظام مالیاتی ثبت نام شده باشند و حداقل به مدت دو سال شاغل به فعالیت اقتصادی در محل مذکور باشد و بیش از شش ماه متوالی از توقف فعالیت‌های مذکور در محل دارایی نگذشته باشد؛

ب- دارایی کاربری غیرمسکونی داشته باشد.

ج- مالک یا صاحب حق دارایی، تصمیم خود مبنی بر جایگزینی دارایی دیگری برای انجام فعالیت اقتصادی خود را به سازمان اعلام نماید و حداکثر پانزده ماه از تاریخ انتقال دارایی نسبت به تملک دارایی جایگزین و شروع فعالیت شغلی خود بر اساس اطلاعات سامانه مؤدیان اقدام نماید.

سازمان موظف است کسورات موضوع تبصره (۴) ماده (۱۳۲) این قانون در طول «دوره تعویق مالیات» موضوع این ماده را در هنگام تصفیه حساب مالیات کسر نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده، حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

ماده ۱۹- ماده (۷۶) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«**ماده ۷۶-** «عایدی سرمایه» حاصل از انتقال داراییهای موضوع بند (۱) ماده (۲) این قانون که مشمول ماده (۷۷) می‌شوند، مشمول مالیات نمی‌شود. همچنین در مواردی که «عایدی سرمایه» حاصل از انتقال داراییهای مذکور مشمول مالیات شود، وجه دیگری بابت مالیات بر نقل و انتقال مزبور مطالبه نخواهد شد.»

در جریان بررسی طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی، **کاظم دلخوش نماینده صومعه‌سرا** پیشنهاد حذف این ماده را داد که نمایندگان با آن مخالفت کردند. در مخالفت با پیشنهاد حذف نماینده صومعه‌سرا، **دکتر منظور رییس سازمان امور مالیاتی** به عنوان نماینده دولت اظهار داشت: ماده (۱۵) در جهت رفع دغدغه‌های نمایندگان هست و قرار نیست که در اینجا از تورم مالیات گرفته شود. ایشان با یادآوری این که هدف قانون جلوگیری از عملیات سوداگرانه است، افزود: کسانی که می‌خواهند برای مقاصد کوتاه‌مدت دارایی سرمایه‌ای بخرند منجر به رفتارهای سوداگرانه در کوتاه‌مدت می‌شوند؛ لذا در متن مصوبه برای آنانی که زیر یکسال دارایی را نگهداری

آیین‌نامه اجرایی این ماده و تبصره‌های آن حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری نیروی انتظامی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

ماده ۱۷- متن زیر به عنوان ماده (۹) به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«**ماده ۹-** در موارد «ابطال معامله بر اساس آرای قطعی مراجع قضایی» یا «اقاله یا فسخ یا انفساخ معاملات قطعی» دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون، اشخاص تعیین شده در ماده (۱۶) مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان موظف‌اند حسب مورد نسبت به صدور فرم مربوط به ابطال یا اقاله یا فسخ یا انفساخ معامله مربوطه اقدام کنند؛ همچنین سازمان موظف است مالیات بر عایدی سرمایه موارد فوق را حداکثر چهل و پنج روز پس از تاریخ مندرج در فرم‌های مذکور، از محل وصولی‌های جاری سازمان مسترد نماید؛ این حکم در خصوص استرداد مالیات پرداختی، در مواردی که پس از پرداخت مالیات معامله انجام نشود نیز جاری است. در صورت تأخیر در استرداد مبلغ مالیات بر عایدی سرمایه، سازمان مکلف به پرداخت ماهیانه ۲ درصد جریمه تأخیر در پرداخت است. **پیشنهاد اصلاحی** **قادری نماینده شیراز/ دولت: مخالف؛ کمیسیون: موافق**»

تبصره- قوه قضائیه موظف است پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری، در دعاوی مرتبط با معاملات دارای صورتحساب الکترونیکی، شناسه منحصر به فرد صورتحساب الکترونیکی را در اسناد قضائی مربوطه ثبت و اطلاعات مورد نیاز سازمان در خصوص دادنامه‌های قطعی مرتبط با ابطال اسناد یا تنفیذ فسخ اسناد رسمی را به صورت برخط برای سازمان ارسال کند.»

ماده ۱۸- عبارت زیر به عنوان ماده (۹ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«**ماده ۹ مکرر-** پرداخت مالیات بر عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون در صورت رعایت کلیه شرایط زیر حداکثر به مدت «پنج سال از تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی انتقال دارایی اولیه» یا «تاریخ فروش دارایی جایگزین شده» مذکور در بند «ج» این ماده، هر یک مقدم باشد، به تعویق می‌افتد:

با تورم، تعدیل‌ها و معافیت‌هایی در نظر گرفته شده است این ماده بسیار کمک کننده و راهگشا است.

– تذکرات آیین نامه ای، تذکرات شفاهی و اخطار قانون اساسی

سید کاظم دلخوش اباتری نماینده صومعه سرا در جریان بررسی طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی، پیش از طرح پیشنهاد اصلاحی خود در تذکری بیان کرد: روسای قوا تصمیماتی می‌گیرند که علی‌رغم این‌که برخی از آنها درست است اما برخی از آنها ابهاماتی در جامعه ایجاد می‌کند. رهبری در خصوص مولد سازی فرمایشات گوهرباری داشته‌اند و در دوره‌های مختلف، مجلس شورای اسلامی نیز سعی کرده دستگاه‌ها را مکلف کند که ساختمان‌ها و اموال و املاک مازاد خود را به فروش گذاشته و به جای حیف و میل شدن بیت‌المال صرف امور مردم شود.

ایشان در ادامه اظهار کرد: سران قوا تصمیمی که در خصوص مولد سازی گرفته‌اند در روش اشتباه کردند اما سوال اصلی این است که سران قوا یک سخنگو ندارد که مردم را توجیه کرده و شفاف سازی کند تا دشمنان سوء استفاده نکنند؟ این‌که اموال و املاک دولتی بر روی زمین نماند درست است اما سران قوا نباید وارد قانون گذاری شوند.

دکتر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به تذکر دلخوش بیان کرد: در خصوص نکته‌ای که شما فرمودید اعضای هیات اجرایی مصاحبه کردند و توضیحاتی را ارائه دادند اما نکاتی نیز درست است. این کار دقیق و به جایی است اما از آنجا که امروز زمان جلسه کم است بنده وارد این بحث نشدم اما فردا صبح ابتدای جلسه توضیحات کاملی را در خصوص این موضوع به نمایندگان ارائه خواهم کرد.

۳) اعلام ختم جلسه: جلسه آینده ساعت ۴:۴۵: ۷ صبح روز

دوشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۷

پایان جلسه علنی در ساعت ۱۰:۰۰ صبح، برای حضور نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مرقد مطهر امام خمینی (ره) و تجدید میثاق، اعلام شد.

می‌کنند هیچ‌گونه تخفیف مالیاتی به لحاظ تورم داده نمی‌شود بلکه ۱۰ درصد هم جریمه نسبت به بالاترین نرخ مالیاتی ماده (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم که ۲۵ درصد است، وضع شده است و با نرخ ۳۵ درصد افزایش قیمت خرید تا فروش مشمول مالیات می‌گردد.

دکتر منظور تصریح نمود: اگر کسی دارایی را برای مصرف شخصی خود خریده باشد، معمولاً این گونه مصارف مدت نگهداری طولانی‌تری دارند و در قانون هم پیش‌بینی شده که اگر کسی بیش از ۶ سال دارایی را نگهدارد، از بیشترین تخفیف مالیاتی برخوردار شود. یعنی عملاً کل تورم دوره از افزایش ارزش دارایی خارج می‌شود و فقط ارزش واقعی دارایی مشمول مالیات می‌گردد که عدد ناچیزی خواهد بود. ایشان افزود: اگر دوره نگهداری دارایی بین ۳ تا ۶ سال باشد ۵۰ درصد تورم از عایدی آن از شمول مالیات خارج می‌شود. دکتر منظور با تاکید مجدد بر هدف بازدارندگی از عملیات سوداگرانه و رفع دغدغه نمایندگان در ماده (۱۵) ادامه داد: در ماده (۱۵) پیش‌بینی شده کسانی که دارایی را برای مصارف شخصی خرید می‌کنند تورم زدایی صورت گیرد.

دکتر منظور توضیح داد: زیان سرمایه هم قابل استهلاک است. یعنی اگر شخصی سرمایه‌ای خریداری کرد و قیمتش کاهش یافت، این زیان برای او اندوخته می‌شود و در دوره‌های بعد قابل استهلاک خواهد بود.

همچنین ایشان متذکر شد: علاوه بر این معافیت پایه موضوع ماده (۸۴) است که به همه تعلق می‌گیرد. اگر افزایش دارایی به اندازه معافیت پایه ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم باشد، باز هم مشمول مالیات نمی‌شود.

در زمان بررسی این پیشنهاد مهدی طغیانی سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره این ماده توضیح داد: در این ماده آسیبی که به افراد به دلیل تورم وارد می‌شود، رفع شده است بحث ما اصلاً موارد مصرفی خانه، ملک، خودرو و طلا نیست مثلاً اگر یک خانواده چهار نفره با دو فرزند بالای ۱۸ سال چهار خودرو با چهار خانه و ۲۰۰ گرم طلا دارا باشند، این مالیات شامل آنها نمی‌شود اما بیشتر از آن و با نیت سوداگری مشمول مالیات می‌شود.

ایشان اضافه کرد: در سال اول بیشترین نرخ مالیات دیده شده چون معمولاً سوداگری در سال اول است بعد از آن متناسب